

**UCHWAŁA NR XLI/371/2021
RADY GMINY WĄGROWIEC**

z dnia 22 października 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wągrowiec na rok 2022**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050), Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wągrowiec na rok 2022, wpisujący się w gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wągrowiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Andrzejewski

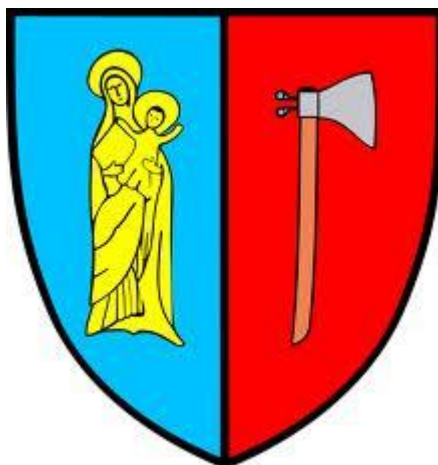
Załącznik

do Uchwały Nr XLI/371/2021

Rady Gminy Wągrowiec

z dnia 22 października 2021 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Wągrowiec.....	5
1. Liczba mieszkańców.....	5
2. Bezrobocie	5
3. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe według PARPA).....	5
4. Badania w szkołach Gminy	6
5. Rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Wągrowiec.	11
6. Wpływy z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wartość sprzedaży	13
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu.....	14
8. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wągrowiec.....	14
9. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15
10. Poradnia Leczenia Uzależnień w Wągrowcu	17
11. Izba wytrzeźwień lub policja.....	17
III. Mapa problemów wynikających z diagnozy lokalnej w zakresie problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Wągrowiec.	18
IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	19
V. Organizacyjne zasoby Gminy:	27
VI. Koordynowanie i realizowanie zadań Gminnego Programu.	28
VII. Finansowanie zadań Gminnego Programu.	28

I. Wprowadzenie

Zgodnie z założeniami:

- 1) Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119) obowiązkiem Gminy jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:
 1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
- 2) Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 poz. 2050) obowiązkiem Gminy jest przeciwdziałanie narkomanii. Zadania realizujące ww. założenia obejmują:
 1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
 2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
 3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,

5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W celu realizacji w/w zadań w Gminie Wągrowiec corocznie przez Radę Gminy uchwalany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Gminnym Programem. Gminny Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków, uwzględnia cele operacyjne związane z profilaktyką uzależnień określone w Narodowym Programie Zdrowia oraz stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Podstawą prawną opracowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025

Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać zmianom i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb. Cele i sposoby ich realizacji ujęte w Gminny Programie mają charakter długofalowy.

II. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Wągrowiec

1. Liczba mieszkańców

Gmina Wągrowiec według stanu na dzień 31.08.2021r. liczy 12 285 mieszkańców, w tym 12 187 zameldowanych na stałe oraz 98 zameldowanych czasowo. W stosunku do roku 2020 liczba ta zmalała o 28 osób.

2. Bezrobocie

Według danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu, liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu Gminy Wągrowiec na koniec I półrocza 2021r. wyniosła 228 osób, w tym 136 kobiet. Liczba ta w stosunku do analogicznego okresu w roku 2020 zmalała o 18 osób, w tym o 5 kobiet.

3. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe według PARPA)

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg PARPA)		w Polsce	w mieście 100 tys. mieszkańców	w mieście 25 tys. mieszkańców	W Gminie Wągrowiec
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2 000 osób	ok. 500 osób	ok. 246 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4 000 osób	ok. 1 000 osób	ok. 495 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	ok. 4 % populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4 000 osób	ok. 1 000 osób	ok. 495 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5mln	5000-7000 osób	1250-1750 osób	614-860 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób dorosłych i dzieci	razem ok. 5300 osób dorosłych i dzieci	Razem około 1330 osób dorosłych i dzieci	Razem około 650 osób dorosłych i dzieci

Tabela 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe PARPA)

Przyjmując szacunki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można zakładać, że w Gminie Wągrowiec jest:

- osób uzależnionych od alkoholu – około 246;
- osób dorosłych, żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) – około 495;
- dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików – około 495;
- osób pijących szkodliwie – między 614 a 875;
- osób doznających przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym – około 650.

Osoby te wymagają szczególnego zainteresowania oraz otoczenia wsparciem i pomocą.

4. *Badania w szkołach Gminy*

W miesiącu czerwcu 2021r. Pełnomocnik Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dzięki współpracy z przedstawicielami szkół, przeprowadził wśród uczniów klas VI-VIII (wiek 11-15 lat) wszystkich szkół podstawowych działających na terenie Gminy Wągrowiec, tj. w Szkole Podstawowej w Pawłowie Żońskim, Szkole Podstawowej w Łaziskach, Szkole Podstawowej w Siennie, Szkole Podstawowej w Wągrowcu, Szkole Podstawowej w Wiatrowie, Szkole Podstawowej w Łeknie oraz w Szkole Podstawowej w Żelicach anonimową ankietę, dotyczącą rozpoznania jakiego rodzaju doświadczenia posiadają uczniowie objęci ankietą w kwestii spożywania takich substancji jak alkohol, papierosy, narkotyki/dopalacze, a także zainteresowań czy pasji jakie mają. Do badania przystąpiło łącznie 378 uczniów, w tym 186 dziewczyn i 192 chłopców, w wieku między 11 a 15 lat.

Z przeprowadzonego badania wynika, że:

- papierosów próbowało już 13% ankietowanych uczniów, z czego 8% stanowią chłopcy i 5% dziewczyny (wśród 12 latków odsetek ten wynosi 7%, a wśród 15 latków 28% - dla porównania w badaniu z roku 2016 było to 10 % wśród 12 latków i 33 % wśród 15 latków, a z roku 2012 było to 5% wśród 12 latków i 60% wśród 15 latków);
- alkoholu próbowało 52 % ankietowanych uczniów, z czego chłopcy stanowią 28%, a dziewczyny 24% (wśród 12 latków odsetek ten wynosi 40%, a wśród 15 latków 80% - dla porównania w badaniu z roku 2016 było to 64 % wśród 12 latków i 84 % wśród 15 latków, a z roku 2012 było to 70% wśród 12 latków i 90% wśród 15 latków);
- narkotyków/dopalaczy próbowało prawie 2 % ankietowanych, z czego chłopcy stanowią większą część - 5 chłopców i 1 dziewczyna (dla porównania w badaniu z roku 2016 było to 8 przypadków, w tym 3 chłopców i 5 dziewczyn).

Zestawienie powyższych danych pozwala uznać, że wśród uczniów szkół podstawowych nastąpiła niewielka, lecz jednak zauważalna tendencja spadkowa w kwestii eksperymentowania z używkami takimi jak papierosy, alkohol, narkotyki/dopalacze. Niemniej jednak problem związany ze spożywaniem przez młodzież ww. używek nadal istnieje.

Na wykresach znajdujących się poniżej zaprezentowano wyniki z przeprowadzonych badań.

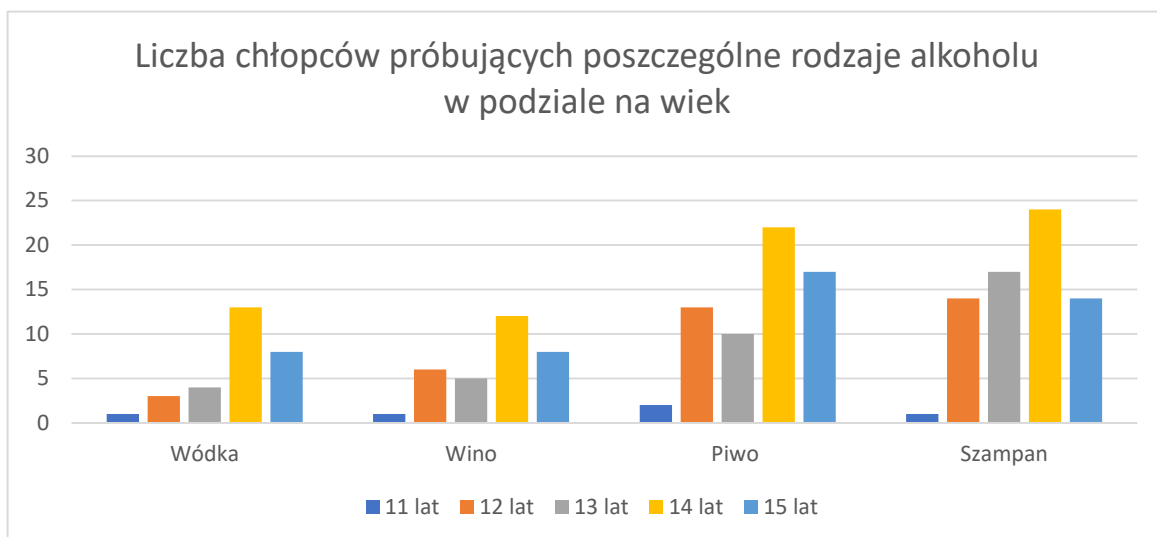
Wykres 1. Procentowy udział uczniów którzy mieli do czynienia z papierosami ogółem oraz w podziale na płeć. Opracowanie własne.

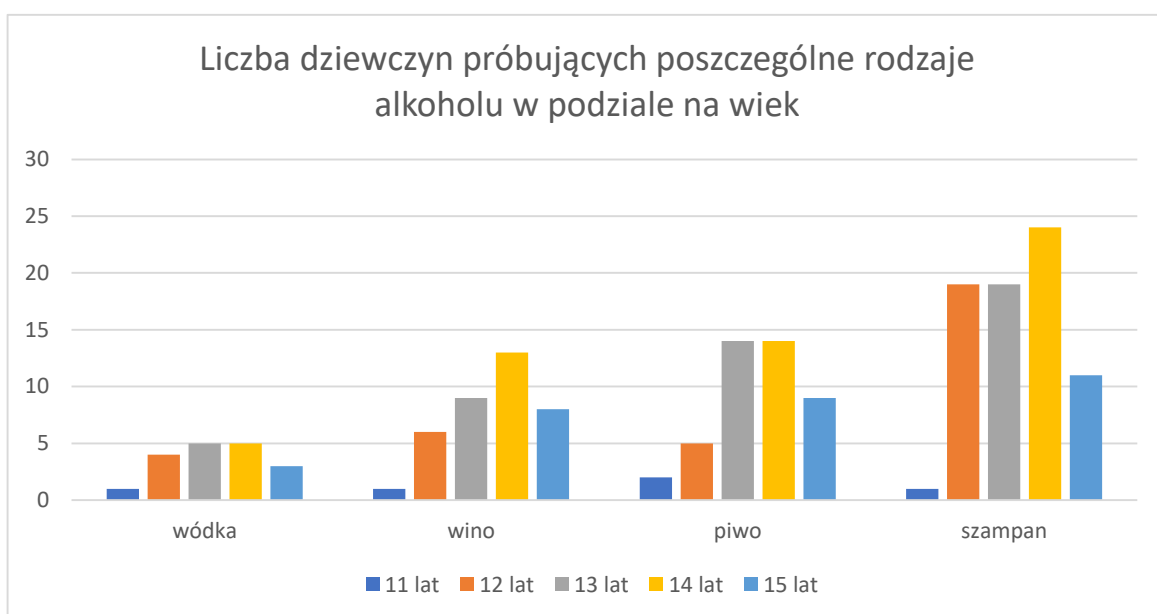
Wykres 2. Procentowy udział uczniów którzy mieli do czynienia z alkoholem ogółem oraz w podziale na płeć. Opracowanie własne.

Wykres 3. Procentowy udział uczniów którzy mieli do czynienia z narkotykami/dopalaczami ogółem oraz w podziale na płeć. Opracowanie własne.

Wykres 4. Liczba chłopców próbujących poszczególne rodzaje alkoholu w podziale na wiek. Opracowanie własne.

Wykres 5. Liczba dziewczyn próbujących poszczególne rodzaje alkoholu w podziale na wiek. Opracowanie własne.

W wyniku przeprowadzonego badania ankietowego wyciągnięto następujące wnioski:

a. dotyczące palenia papierosów:

- ✓ przynajmniej co piętnasty 12 latek i co trzeci 15 latek próbował papierosów. Trudno jednoznacznie określić wiek inicjacji nikotynowej, bowiem część ankietowanych albo nie udzieliła odpowiedzi na pytanie dotyczące wieku, w którym mieli kontakt z papierosem po raz pierwszy, albo wskazywali przedział wiekowy od 6 do 14 roku życia.
- ✓ odsetek badanych, deklarujących, że miało kontakt z papierosami wzrasta wraz z wiekiem: 0% wśród 11 latków i 28% wśród 15 latków. Ponadto sytuacja gorzej wygląda w grupie chłopców (w każdej grupie wiekowej, poza 14 latkami przeważa

odsetek palących chłopców, niewielka przewaga dziewczyn ma miejsce tylko wśród 14 latków).

- ✓ procentowy udział badanych, którzy deklarują, że tylko próbowali jak smakują papierosy w stosunku do ogółu deklarujących kontakt z papierosem wynosi 65%, osób które wypaliły kilka sztuk 27%, a osób, które palą nałogowo 8%. Z powyższego wynika, że prawie co 10 badany, który palił papierosy może wpaść w nałóg skutkujący koniecznością codziennego zażywania nikotyny. W zdecydowanej większości palenie miało jedynie charakter incydentalny.
- ✓ możliwości samodzielnego zakupu papierosów nie są zbyt duże, ale zdarzają się przypadki ich sprzedaży dzieciom (wśród badanych możliwość taką potwierdziły 4 osoby).
- ✓ zakres zagrożenia nikotynizmem nie jest zbyt duży, choć może potencjalnie wzrastać, gdyż około 15 % badanych uczniów przewiduje, że będzie palić papierosy w przyszłości.
- ✓ wskazane jest dalsze prowadzenie profilaktyki antynikotynowej, a zwłaszcza uświadamianie młodzieży, że nawet okazjonalne palenie papierosów może prowadzić, a najczęściej prowadzi do nałogu i jest przyczyną rozwoju chorób płuc i sercowo-naczyniowych,

b. dotyczące spożywania alkoholu

- ✓ alkohol w różnej postaci próbowało/spożywało już 196 uczniów, w tym 7 – 11 latków, 49 – 12 latków, 42 – 13 latków, 61 – 14 latków i 37 – 15 latków.
- ✓ najczęściej spożywanym rodzajem alkoholu jest szampan, następnie piwo, wino i wódka (w większości przypadków wskazano, że szampana pito na sylwestra, w niewielkiej ilości, za pozwoleniem/w towarzystwie rodziców).
- ✓ spożywanie alkoholu, zgodnie ze złożonymi deklaracjami, ma najczęściej charakter incydentalny, na próbę jak smakuje, ale zdarzają się też przypadki spożywania alkoholu w dużych ilościach (4 osoby wskazały, że zdarzyło im się upić).
- ✓ spożywanie alkoholu odbywa się najczęściej w towarzystwie rodziców lub innych osób dorosłych (106 przypadków). Spożywanie alkoholu w towarzystwie kolegów zadeklarowało 42 uczniów,
- ✓ zakres zagrożenia alkoholizmem jest bardzo duży, gdyż aż 63% badanych podejrzewa (239 uczniów), że będzie w przyszłości spożywać alkohol. Abstynencję deklaruje 27% badanych, tj. 103 uczniów, a 10 % badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.
- ✓ wskazane jest dalsze prowadzenie profilaktyki alkoholowej, a zwłaszcza uświadamianie młodzieży, a także rodziców i innych osobom dorosłym z otoczenia dzieci, że nawet okazjonalne spożywanie alkoholu może prowadzić do nałogu i wielu różnych problemów zdrowotnych i społecznych.

c. dotyczące zażywania narkotyków/dopalaczy

- ✓ kontakt z narkotykami miało niecałe 2% ankietowanych, w tym ze znaczącą przewagą chłopców (5 chłopców i 1 dziewczyna).

- ✓ najczęściej zażywany rodzajem narkotyków była marihuana (2 osoby, pozostałe nie wskazały z jakiego rodzaju środkiem odurzającym miały do czynienia).
- ✓ zażywanie narkotyków, zgodnie ze złożonymi deklaracjami, ma najczęściej charakter incydentalny, na próbę jak smakuje (4 osoby), ale zdarzają się też przypadki zażywania po kilka razy (1 osoba wskazała, że zdarzyło jej się kilka razy i 1 osoba wskazała, że zażywa często). Zgodnie z powyższym można uznać, przeważająca większość ankietowanych (67%) sięga po narkotyki z ciekawości.
- ✓ eksperymenty z narkotykami najczęściej miały miejsce w towarzystwie kolegów i pod ich wpływem. Koledzy także byli osobami, które dostarczały narkotyków.
- ✓ zakres zagrożenia narkomanią nie jest duży, gdyż tylko 14 spośród 378 ankietowanych uczniów przewiduje, że w przyszłości będzie zażywać tego rodzaju środki odurzające (co stanowi 4% ogółu), w tym 3 w dużych ilościach (niecały 1% ogółu) i 11 okazjonalnie (3% ogółu).
- ✓ wskazane jest dalsze prowadzenie profilaktyki antynarkotykowej, ze szczególnym skoncentrowaniem się na niebezpieczeństwie eksperymentowania z narkotykami, a także uświadamianie młodzieży, ich rodzicom i innym osobom dorosłym, że nawet okazjonalne zażywanie narkotyków może prowadzić do nałogu i wielu różnych problemów zdrowotnych i społecznych.

d. pozostałe wnioski

- ✓ wśród najczęściej identyfikowanych przez ankietowanych innych rodzajów uzależnień znalazły się:
 - komputer, gry komputerowe, Internet, telefon (150 osób)
 - napoje energetyczne (44 osoby)
 - samookaleczenia, uzależnienie od leków, ludzi toksycznych – były to jednak pojedyncze odpowiedzi, niemniej jednak powinny wzbudzać czujność i warto dodatkowo na te aspekty zwrócić uwagę w trakcie prowadzonych działań profilaktycznych.
- ✓ w pytaniu dotyczącym samooceny ankietowanych w kwestii posiadanej przez nich wiedzy na temat niebezpiecznych substancji uzależniających i skutków ich działania odpowiedzi kształtowały się następująco (ocena 1 najniższa, ocena 6 najwyższa):
 - 1 – 4 osoby (1%)
 - 2 – 12 osób (3%)
 - 3 – 29 osób (8%)
 - 4 – 73 osoby (19%)
 - 5 – 165 osób (44%)
 - 6 – 68 osób (18%)
 - 27 - brak odpowiedzi lub nieuznana jako właściwa (7%).

Powyższe wskazuje na to, że uczniowie w zdecydowanej większości wysoko oceniają poziom swojej wiedzy na temat substancji uzależniających (ocena od 4 wzwyż została wskazana przez 81% osób podlegających badaniu).

- ✓ dodatkowo młodzież, zgodnie ze złożonymi deklaracjami widzi potrzebę poruszania tematyki związanej ze szkodliwością substancji uzależniających zarówno podczas zajęć szkolnych, jak i przez osoby spoza szkoły, a także uważa że takie formy uświadamiania są potrzebne, przydatne i młodzież chętnie bierze w nich udział, żeby zdobyć jeszcze większą wiedzę w przedmiotowym zakresie. Zgodnie ze złożonymi w ankietach deklaracjami za uczestnictwem w zajęciach szkolnych związanych z profilaktyką uzależnień opowiedziało się 69% badanych, przeciw było 25% badanych, odpowiedzi nie udzieliło 6% badanych. Z kolei za organizacją spotkań prowadzonych przez osoby spoza szkoły opowiedziało się 59% ankietowanych, przeciw 37% ankietowanych, a odpowiedzi nie udzieliło 4% ankietowanych.

Powyższe wskazuje na zasadność organizowania i współfinansowania zajęć z zakresu profilaktyki wśród młodzieży szkolnej.

- ✓ badanie wskazało ponadto, że u większości młodzieży wyraźny jest brak konkretnych zainteresowań, hobby, na które poświęcałaby swój wolny czas. Wśród najczęściej wskazywanych form spędzania czasu wolnego znalazły się: spędzanie czasu przed komputerem (gry komputerowe, przeglądanie portali społecznościowych, e-sport oraz inne aktywności związane z siecią), telewizorem (oglądanie seriali, programów telewizyjnych), telefonem (nagrywanie filmów, TIK-TOK), ze znajomymi, uprawiając różne formy sportu (np. jazda na rowerze, deskorolce, rolkach), wykonywanie obowiązków domowych czy innych prac przydomowych, słuchanie muzyki. Wśród zajęć, które świadczą (lub mogą świadczyć) o posiadaniu bardziej ukierunkowanych zainteresowań, które warto rozwijać w przyszłości wymieniano: piłkę nożną, kolekcjonerstwo płyt CD, grę na pianinie, fotografię, jazdę konną, czytanie książek i komiksów, majsterkowanie, taniec, śpiew, gotowanie, wędkarstwo, boks, lekkoatletykę, stolarstwo, śpiew, politykę, rolnictwo, gry strategiczne, motoryzację, wyszywanie, czytanie książek. Odsetek osób, które wskazały obszar zainteresowań w sposób ogólny (np. sport, muzyka, spotkania ze znajomymi, spanie, leżenie na kanapie, jazda na rowerze, gry, piłka) w stosunku do bardziej ukierunkowanych zainteresowań był zdecydowanie większy i wynosił 50% do 30%. Spora grupa ankietowanych, stanowiąca 20% pozostawiła pytanie dotyczące zainteresowań bez odpowiedzi.

5. Rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Wągrowiec.

Na obszarze, który swoim zasięgiem obejmuje Gmina Wągrowiec na dzień 31.08.2021r. funkcjonowały 33 punkty sprzedaży alkoholu, w tym 28 do spożycia poza miejscem sprzedaży alkoholu oraz 5 – w miejscu sprzedaży alkoholu (liczba punktów w rozbiciu na poszczególne rodzaje sprzedawanego alkoholu różni się z uwagi na fakt, że nie w każdym punkcie prowadzona jest sprzedaż wszystkich trzech rodzajów). Podział punktów sprzedaży według rodzaju wydanego zezwolenia na sprzedaż alkoholu prezentuje tabela poniżej.

Typ sprzedaży	ZAWARTOŚĆ ALKOHOLU		
	Do 4,5 % oraz piwo	Powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18%
Ogółem	33	26	28
Na miejscu	5	3	2
Poza miejscem	28	23	26

Tabela 2. Liczba punktów sprzedaży alkoholu, według rodzaju wydanego zezwolenia ze względu na zawartość alkoholu w roku 2021 (dane na dzień 31.08.2021r.).

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zawartości do 4,5 % (w tym piwo)	39	35	34	33
Liczba zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa)	31	27	26	26
Liczba zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zawartości powyżej 18%	29	28	30	28

Tabela 3. Dane w zakresie liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu na przestrzeni lat 2018-2021 (dane na dzień 31.08.2021r.).

Porównując ilość punktów sprzedaży alkoholu na obszarze Gminy Wągrowiec na przestrzeni ostatnich 4 lat, zaobserwować należy dobrą tendencję zmniejszania się ich ilości. Obecnie jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada na 372 mieszkańców Gminy (średnia

krajowa w roku 2019 wynosiła 310 mieszkańców na jeden punkt ¹⁾). W roku 2020 było to 326 mieszkańców na 1 punkt.

6. Wpływy z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wartość sprzedaży

Wpływy środków finansowych z tytułu zezwoleń na sprzedaż alkoholu (w całości przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii) i wartość sprzedaży w latach 2016-2020 kształtowały się następująco:

Rok	Wielkość wpływów (zł)	Wartość sprzedaży (zł)
2016	131 852,93	4 613 507,66
2017	130 774,98	4 465 493,31
2018	122 922,26	4 780 723,06
2019	123 416,23	5 085 288,61
2020	126 157,86	5 566 603,94

Tabela 4. Wpływy z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wartość sprzedaży.

Wartość sprzedanego alkoholu w roku 2020 oszacowana na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu wyniosła: 5 566 603,94, w tym:

- 3 088 847,10 zł na sprzedaż napojów o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 168 858,41 zł na sprzedaż napojów o zawartości powyżej 4,5% do 18 % z wyłączeniem piwa;
- 2 219 136,63 zł na sprzedaż napojów o zawartości powyżej 18%

Przeliczając ww. kwotę przez ilość mieszkańców Gminy, należy przyjąć iż kwota wydana na alkohol przez jednego mieszkańca wynosi w przybliżeniu 453,00 zł. Dla porównania w 2019 roku było to 5 085 288,61 zł (na mieszkańca 413,00 zł), a w 2018 roku 4 780 723,06 zł (na mieszkańca 388,74 zł).

Analizując powyższe dane stwierdzić należy, że mieszkańcy Gminy corocznie (z wyjątkiem roku 2017) wydają coraz wyższe kwoty na zakup alkoholu. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że pokazane kwoty nie obrazują w pełni rzeczywistych wydatków ponoszonych na alkohol, bowiem mieszkańcy Gminy często dokonują również zakupu alkoholu w sklepach znajdujących się na terenie Miasta Wągrowiec i innych sklepów w sąsiednich gminach.

¹ Dane przyjęto na podstawie dokumentu: Informacja o wynikach kontroli NIK, Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych, 2021 r.

7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wśród licznych zadań realizowanych przez GOPS znajduje się m.in. udzielanie pomocy w formie rzeczowej potrzebującym rodzinom, w tym rodzinom, których zła sytuacja materialna wynika z alkoholizmu jednego z członków. Pomoc rzeczowa udzielona z ww. tytułu na przestrzeni ostatnich czterech lat kształtowała się następująco:

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS	247	254	141	198
W tym z powodu alkoholizmu	42	40	31	25
Kwota udzielonej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym (zł)	139 782,07	162 575,95	178 186,74	94 858,70

Tabela 5. Dane dotyczące rodzin objętych pomocą materialną przez GOPS w Wągrowcu

Z przedstawionych powyżej danych widać, że w latach 2017-2019 systematycznie spadała liczba rodzin, w tym rodzin z problemem alkoholowym, potrzebujących wsparcia materialnego, a wzrastała natomiast kwota udzielonej pomocy. W roku 2020 nastąpił znaczny wzrost ogólnej liczby rodzin, które korzystały z pomocy GOPS, niemniej jednak nie przełożyło się to na liczbę rodzin, w których występuje problem dotyczący alkoholizmu, liczba ta bowiem ponownie spadła w porównaniu do lat ubiegłych. Zmniejszeniu uległa także kwota udzielonego wsparcia. Należy mieć jednak na względzie że rok 2020 był rokiem „specyficznym” z uwagi na panującą pandemię koronawirusa, która w znacznym stopniu ograniczyła możliwość realizacji wielu działań na różnych płaszczyznach, w związku z tym dane odnoszące się do roku 2020 mogą nie odzwierciedlać realnej skali problemów.

8. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wągrowiec

Uchwałą Nr LVI/404/2018 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 23 lutego 2018 roku został powołany do życia Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wągrowiec. W skład zespołu wchodziły osoby, które dzięki swej pracy zawodowej przyczyniają się do poprawy sytuacji rodziny, która znalazła się w kryzysie. Oprócz funkcjonariuszy policji i pracowników socjalnych do

grup zawodowych mających systematyczną styczność z ofiarami, a także sprawcami przemocy, należą kuratorzy zawodowi, członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, nauczyciele i pracownicy ochrony zdrowia. Wszystkie wymienione grupy w swej codziennie wykonywanej pracy spotykają się często ze skutkami czyjejś agresji i przemocy. Starają się w ramach swoich kompetencji wspierać głównie ofiary. W Gminie Wągrowiec bezpośrednią pracą w zakresie przemocy zajmują się członkowie grup roboczych.

Z danych udostępnionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu wynika, że do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Wągrowiec w 2020 roku wpłynęły 24 postępowania dotyczące procedury Niebieskiej Karty. Warto zaznaczyć, że w około 60% przypadków przemoc w rodzinie związana była z nadużywaniem alkoholu.

W tabeli poniżej zaprezentowano liczbę uruchomionych procedur Niebieskiej Karty na przestrzeni lat 2017-2020.

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba nowych Niebieskich Kart	32	22	26	24

Tabela 6. Liczba uruchomionych procedur Niebieskiej Karty

Ilość Niebieskich Kart założonych w roku 2020 nieznacznie, ale spadła w stosunku do roku 2019. Należy dodatkowo wziąć pod uwagę, że rok 2020 był rokiem „specyficznym” z uwagi na panującą pandemię koronawirusa, która w znacznym stopniu ograniczyła możliwość realizacji wielu działań na różnych płaszczyznach, w związku z tym dane odnoszące się do roku 2020 mogą nie odzwierciedlać realnej skali problemów. Problem przemocy, w tym spowodowanej przez nadużywanie alkoholu, zwłaszcza w czasach pandemii i okresu zamknięcia w domach, może mieć znacznie większe rozmiary, aniżeli te ukazane w statystykach. Konsekwencje „zamknięcia” w domach będą widoczne w skali długofalowej w najbliższych latach.

9. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wśród wielu zadań realizowanych przez członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnika Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wskazać można m.in. prowadzenie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób zgłoszonych do Komisji w związku z podejrzeniem ich uzależnienia od alkoholu, w tym:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcia terapią,

- motywowanie i zobowiązanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu,
- kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- podejmowanie działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie.

W tabeli poniżej ukazano dane z czynności podejmowanych przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach ww. procedury w latach 2016 – 2020:

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe skierowanych do Komisji	32	26	30	23	17
Liczba wniosków skierowanych przez Komisję do sądu o nałożenie przymusowego obowiązku leczenia odwykowego	19	20	15	13	14
Liczba osób, które wyraziły przed Komisją zgodę na dobrowolne leczenie odwykowe	10	6	11	7	2

Tabela 7. Dane z czynności podejmowanych przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach ww. procedury w latach 2016 – 2020.

W latach 2016-2020 rocznie do Komisji wpływało od 23-32 wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcia terapią osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu. W 2020 roku nastąpił znaczny spadek ilości wniosków złożonych do Komisji, w całym roku wpłynęło ich zaledwie 17. W znacznej mierze spowodowane to było panującą w kraju pandemią koronawirusa, w efekcie której wiele instytucji ograniczyło lub wyłączyło możliwość kontaktu bezpośredniego z petentem. Analogiczna sytuacja miała miejsce również w przypadku czynności podejmowanych przez Komisję. Nie odbywały się regularne posiedzenia zespołów Komisji, zwłaszcza w okresie zaostrzonych obostrzeń w kraju (dotyczy posiedzeń zespołu prowadzącego rozmowy motywujące, na które w normalnych warunkach zaprasza się osoby zgłoszone oraz dokonujące zgłoszenia), ilość nowych wniosków o podjęcie działań była zdecydowanie mniejsza niż w latach poprzednich (choć cały czas istniała możliwość ich składania). Uznać należy, że liczba ta jest zbyt mała, jak na wielkość gminy i liczbę mieszkańców zamieszkujących na jej terenie, skalę problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, w tym ilość rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu alkoholizmu oraz ilość rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, a także statystykę przyjętą przez PARPA, w oparciu o którą liczba osób uzależnionych od alkoholu w Gminie liczy około 246 osób (17 zgłoszeń stanowi zaledwie 7%). Mając na uwadze powyższe należy kontynuować działania związane ze zwiększeniem świadomości społeczności gminnej na temat możliwości korzystania z pomocy przez osoby mające problemy z nadużywaniem alkoholu i członków ich rodzin oraz osoby z najbliższego otoczenia.

10. Poradnia Leczenia Uzależnień w Wągrowcu

Osoby zmagające się z chorobą uzależnienia od alkoholu zamieszkujące na terenie Gminy Wągrowiec podejmują terapię głównie w Poradni Leczenia Uzależnień w Wągrowcu (obecnie Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego w Wągrowcu). Dotyczy ona osób zarówno tych, które dobrowolnie zgłosiły się na leczenie, jak i tych, które do terapii zostały zobowiązane przez sąd oraz Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Liczbę osób objętych leczeniem w Poradni prezentuje tabela poniżej:

Rok	2018	2019	2020	2021 (na dzień 31.08.2021)
Liczba osób zarejestrowanych ogółem	87	87	57	48
W tym kobiet	18	18	12	13
W tym mężczyzn	69	66	45	35
Zobowiązanych do leczenia przez Sąd	30	22	19	9
Zmotywowanych przez GKPirPA	20	24	14	14
Leczących się dobrowolnie	37	28	24	25

Tabela 8. Dane z czynności podejmowanych przez GKPirPA w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego

W porównaniu do roku 2018 systematycznie widać spadek liczby osób objętych leczeniem w stosunku do lat poprzednich. W latach 2020 oraz 2021 częściowo jest to zapewne spowodowane pandemią koronawirusa, która wymusiła na mieszkańcach ograniczenie ich aktywności i mobilności. Należy jednak mieć na uwadze, że zamknięcie w domach nie sprzyja walce z chorobami, a tym bardziej z chorobą uzależnienia od alkoholu, czy innych substancji psychoaktywnych. Wskazane jest zatem podejmowanie starań, które wpłyną na zwiększenie udziału mieszkańców Gminy w terapii i pomocy jaką oferują specjaliści w Poradni.

11. Izba wytrzeźwień lub policja

Dzięki danym udostępnionym przez Komendę Powiatową Policji w Wągrowcu tabela poniżej ukazuje ilość osób zamieszkujących na terenie Gminy Wągrowiec, które w latach 2017-2020 zatrzymano do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych.

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	14 osób, w tym 2 nieletnich	9 osób, w tym 2 nieletnich	8 osób, w tym 0 nieletnich	20 osób, w tym 5 nieletnich

Tabela 9. Dane dotyczące osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych KPP w Wągrowcu.

Po systematycznym spadku liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w latach 2017-2019 w roku 2020 nastąpił znaczny wzrost o ponad 100% w stosunku do roku wcześniejszego. Niepokojąca jest również liczba osób nieletnich. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że w wielu przypadkach osoby nietrzeźwe nie są zatrzymywane przez policję, lecz odwożone do domów rodzinnych, przez co nie są ujmowane w statystykach Policji.

III. Mapa problemów wynikających z diagnozy lokalnej w zakresie problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Wągrowiec.

Na podstawie przedstawionej diagnozy lokalnej związanej z używaniem uzależniających substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol i narkotyki zdefiniowano sześć problemów, na których rozwiązaniu, a także minimalizowaniu skutków skupią się działania objęte niniejszym Gminnym Programem:

- ✓ problem 1 – wzrost środków finansowych przeznaczanych przez gospodarstwa domowe na zakup alkoholu;
- ✓ problem 2 – wzrost liczby osób nadużywających alkohol z koniecznością interwencji policji i zatrzymania do wytrzeźwienia;
- ✓ problem 3 – spadek liczby zgłoszeń do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Poradni Leczenia Uzależnień, przy jednoczesnym wzroście liczby osób zatrzymanych przez policję do wytrzeźwienia;
- ✓ problem 4 – przemoc w rodzinie;
- ✓ problem 5 – brak w wielu rodzinach wzorców właściwych zachowań, konkretnych zainteresowań u dzieci i pożytecznych form spędzania czasu wolnego;
- ✓ problem 6 – zażywanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Do realizacji ww. celu strategicznego zostało wyznaczonych pięć celów operacyjnych. Działania obejmujące profilaktykę uzależnień wpisują się w drugi cel operacyjny wyznaczony w Narodowym Programie Zdrowia i wyznacza zadania służące jego realizacji w następujących obszarach:

- zadania związane ze zintegrowanym przeciwdziałaniem uzależnieniom
- zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom od tytoniu (nikotyny)
- zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniu od alkoholu
- zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniu od zachowań (uzależnienia behawioralne)
- zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniu od narkotyków.

W cel ten wpisuje się realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022. Gminny Program jest także częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wągrowiec na lata 2021-2030.

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Na rok 2022 w Gminnym Programie wyznaczono następujące cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat szkodliwości spożywania alkoholu i zażywania innych substancji psychoaktywnych, mechanizmów postawiania oraz skutków uzależnień.
2. Objęcie wsparciem osób uzależnionych od alkoholu, nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin.
3. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi wzorców prawidłowego życia, zachowań oraz kształtowania zainteresowań i pasji.
4. Zmniejszenie skali przemocy w rodzinie, zwłaszcza wynikającej z nadużywania alkoholu.

5. Propagowanie znaczenia i zwiększanie dostępu do działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.

Powyższe cele planowane są do osiągnięcia poprzez:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, w tym:
 - realizowanie programów profilaktycznych, warsztatów oraz innych form działań informacyjno-edukacyjnych dla uczniów oraz - jeśli zaistnieją takie możliwości- dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
 - realizowanie profilaktycznych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży (wraz z dożywianiem dzieci uczestniczących w zajęciach oraz organizacją wyjazdu dzieci z rodzin z problemem uzależnień na kolonie profilaktyczne w okresie letnim), których zadaniem jest dostarczenie dzieciom z rodzin borykających się z problemem uzależnień wzorców prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie oraz pomoc w sytuacjach dnia codziennego;
 - informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi:
 - udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców;
 - wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne;
 - szersze propagowanie działalności GKPiRPA oraz innych instytucji pomocowych wśród mieszkańców gminy - wykonanie i rozpowszechnienie ulotki informacyjnej;
 - diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu – wykonanie diagnozy lokalnych problemów.
- 2) udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego, w tym:
 - uruchomienie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych

przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych;

- aktywny udział w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz stosowanie procedury Niebieskiej Karty w przypadku podejrzenia występowania zjawiska przemocy.
- 3) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych uzależnieniami, w tym:
- działanie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jej zespołów – w tym prowadzenie rozmów motywujących, kierowanie na badania przez biegłych sądowych;
 - kontynuację współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wągrowcu;
 - uruchomienie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą domową.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień, w tym:
- współpraca i współfinansowanie działalności organizacji pozarządowych i innych instytucji, realizujących programy i inne przedsięwzięcia profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka).
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:
- wdrożenie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych w tym, organizowanie kontroli oraz szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych;
 - kontrola podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania wszystkich warunków określonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu napojami alkoholowymi;
 - opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy dotyczących zasad usytuowania na terenie gminy miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

- 6) podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną, w tym:
- edukacja osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki i zwalczania uzależnień, zwiększających ich kompetencje, w tym szkolenia.
- 7) zapewnienie działania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:
- tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jej zespołów – wynagrodzenia dla członków Komisji, obsługa administracyjna, dodatkowe szkolenia dla członków Komisji, pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych sądowych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.

Działania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 służące realizacji przyjętych celów oraz przyjęte wskaźniki ich realizacji prezentuje tabela poniżej:

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Termin realizacji
1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie			
a)	Realizowanie programów profilaktycznych, warsztatów oraz innych form działań informacyjno-edukacyjnych dla uczniów oraz - jeśli zaistnieją takie możliwości- dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.	- liczba zrealizowanych programów i warsztatów profilaktycznych; - liczba innych form podjętych działań informacyjno-edukacyjnych; -liczba osób uczestniczących w programach, warsztatach oraz innych formach działań;	I-XII 2022
b)	Realizowanie profilaktycznych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży (wraz z dożywianiem dzieci uczestniczących w zajęciach oraz organizacją	- liczba godzin zrealizowanych profilaktycznych zajęć opiekuńczo-wychowawczych; - liczba dzieci z problemem alkoholowym uczestniczących	I-XII 2022

	wyjazdu dzieci z rodzin z problemem uzależnień na kolonie profilaktyczne w okresie letnim), których zadaniem jest dostarczenie dzieciom z rodzin borykających z problemem uzależnień wzorców prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.	w profilaktycznych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych oraz korzystających z dożywiania - liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w letnich koloniach profilaktycznych	
c)	Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi: – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców; – wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne; – szersze propagowanie działalności GKP i RPA oraz innych instytucji pomocowych wśród mieszkańców gminy – wykonanie i rozpowszechnienie ulotki informacyjnej.	- liczba kampanii/akcji informacyjno-edukacyjnych, w których wzięto udział; - ilość zakupionych materiałów profilaktycznych; - ilość wykonanych materiałów związanych z propagowaniem działalności GKP i RPA oraz innych instytucji pomocowych oraz ich nakład	I-XII 2022

d)	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu – wykonanie diagnozy lokalnych problemów.	- liczba wykonanych diagnoz/raportów	I-XII 2022
2. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego			
a)	Uruchomienie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych.	- liczba osób, korzystających z pomocy oferowanej w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego; - liczba udzielonych porad, konsultacji, informacji, itp.	I-XII 2022
b)	Aktywny udział w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz stosowanie procedury Niebieskiej Karty w przypadku podejrzenia występowania zjawiska przemocy.	- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, w których uczestniczyli członkowie GKPiRPA; - liczba grup roboczych, w których uczestniczyli członkowie GKPiRPA - liczba założonych Niebieskich Kart	I-XII 2022
3. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych uzależnieniami			
a)	Działanie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jej zespołów – w tym prowadzenie rozmów motywujących, kierowania na badania przez biegłych sądowych.	- liczba osób objętych działaniami Komisji; - liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego; - liczba osób zmotywowanych przez Komisję do podjęcia dobrowolnego leczenia	I-XII 2022

		odwykowego; - liczba osób skierowanych na badania biegłych sądowych; - liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych; - liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia; - liczba szkoleń dla członków Komisji	
b)	Kontynuacja współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wągrowcu	- liczba osób, które skorzystały z oferty Poradni	I-XII 2022
c)	Uruchomienie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą domową.	- liczba osób, które skorzystały z ofert Punktu - liczba udzielonych porad	I-XII 2022
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.			
a)	Współpraca i współfinansowanie działalności organizacji pozarządowych i innych instytucji, realizujących programy i inne przedsięwzięcia profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka).	- liczba dofinansowanych przedsięwzięć i wysokość dofinansowania	I-XII 2022
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego			

a)	Wdrożenie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych w tym, organizowanie kontroli oraz szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	- liczba szkoleń dla sprzedawców prowadzących sprzedaż alkoholu; - liczba sprzedawców napojów alkoholowych uczestniczących w szkoleniu	I-XII 2022
b)	Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania wszystkich warunków określonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu napojami alkoholowymi.	- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu;	I-XII 2022
3	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy dotyczących zasad usytuowania na terenie gminy miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	- liczba wydanych opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy	I-XII 2022
6. Podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną			
a)	Edukacja osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki i zwalczania uzależnień zwiększających ich kompetencje, a tym szkolenia	- liczba szkoleń; - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	I-XII 2022
7. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			

a)	Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jej zespołów – wynagrodzenia dla członków Komisji, obsługa administracyjna, pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych sądowych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.	- liczba członków Komisji uczestniczących w jej posiedzeniach; - liczba osób skierowanych na badania biegłych sądowych; - liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych; - liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia; - liczba szkoleń dla członków Komisji;	I-XII 2022
Łączna kwota planowanych wydatków na realizację ww. zadań			135 000,00 zł

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Gminy Wągrowiec, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z opłat za zezwolenie dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, stanowiących dochód budżetu gminy (100%). Planowane na rok 2022 łączne nakłady finansowe wynoszą 135 000,00 zł.

V. Organizacyjne zasoby Gminy:

1. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu.
3. Komenda Powiatowa Policji w Wągrowcu.
4. Placówki oświatowo-wychowawcze gminy Wągrowiec.
5. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wągrowiec.
6. Sąd Rejonowy w Wągrowcu.

VI. Koordynowanie i realizowanie zadań Gminnego Programu.

Koordynatorem i głównym realizatorem Programu jest pełnomocnik ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powołany na mocy Zarządzenia nr 59/2021 Wójta Gminy Wągrowiec z dnia 1 kwietnia 2021 r. oraz Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wągrowcu.

VII. Finansowanie zadań Gminnego Programu.

Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za zezwolenie dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, stanowiących dochód budżetu gminy. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na finansowanie zadań programu określa odpowiedni dział i rozdział budżetu gminy Wągrowiec na rok 2022.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za udział w pracach Komisji, za jedno posiedzenie (czyli wykonanie konkretnego zadania wynikającego z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, np. kontrola punktu sprzedaży alkoholu, kontrola punktu prowadzenia profilaktycznych zajęć opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia itp.) jej członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 168 zł brutto.
2. Wynagrodzenie nie przysługuje członkowi Komisji będącemu pracownikiem Urzędu Gminy Wągrowiec lub jego jednostek organizacyjnych, jeżeli posiedzenie odbywa się w godzinach jego pracy w Urzędzie lub jednostce organizacyjnej.
3. Podstawą wypłacenia należności dla członków Komisji jest podpis członka na liście obecności.
4. Członkom Komisji delegowanym w podróż służbową bądź wykonującym pracę wynikającą z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2004r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, jak również przeciwdziałanie narkomanii.

Realizacja ww. zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiący części strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

Kompetencja Rady Gminy Wągrowiec do podjęcia niniejszej uchwały wynika z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2004r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i uzasadnione.

Wójt

Przemysław Majchrzak